

Posudek oponenta bakalářské práce

Ani Tchetchenianová – *Fenomén hry. Pojetí hry ve filosofii Eugena Finka*

Vedoucí práce – Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D.

Hlavním záměrem bakalářské práce je výklad Finkovy interpretace fenoménu hry, přičemž využívá zejména spisu *Hra jako symbol světa*. V rámci této úlohy je tématem i Platónovo pojetí *mimésis* a v souvislosti s ním mimetické pojetí hry jako předmět Finkovy kritiky. Hlavnímu záměru jsou do jisté míry podřízeny doplňující výklady sociokulturních interpretací herního fenoménu (Caillois, Huizinga).

Autorka prokázala velké úsilí porozumět nesnadnému filosofickému textu zabývajícímu se neobvyklým fenoménem (ve filosofickém diskurzu). V tomto ohledu nesporně zaslouží uznání, a to i z toho důvodu, že se jako cizinka musela vyrovnat s dosti nestandardní češtinou.

Ačkoli však autorka splnila svůj hlavní úkol a předložila zajímavý text, prokazující její vhléd do Finkovy filosofické koncepce hry, v jednotlivostech se přece jen projevila její ne ještě zcela suverénní znalost češtiny – v textu práce tak najdeme formulační chyby, jako např.: „Jak se může právě hra – jako na první pohled okrajový fenomén, který se svojí naivitou bezprostředního žití, a žití, jež se staví naproti kritického ducha filosofie – stát důstojným předmětem filosofického zkoumání?“ (s. 8)

Ve více ohledech je nepovedená následující charakteristika hry posuzované z perspektivy mimetického výkladu: „Hra, jakožto fenomén, se tak stává charakteristickou pro způsob napodobení skutečného života, a oddaluje se tak mezi krajní fenomény filosofických pojednání.“ (s. 18) V tomto případě je však rovněž zřejmé, že tvrzení není chybné co do smyslu a že je lze vcelku snadno opravit.

Výjimečně se ale jedná o nejasnost, kde je již pro čtenáře obtížné text korigovat (a kde vlastně není zřejmé, jestli se jedná o jazykovou či věcnou chybu). Např. v pasáži, ve které tlumočí Finkovu kritickou reflexi tradičních pojetí vztahu svobody a přírodní kauzality, autorka uvádí: „akt lidské svobody v sobě skrývá jistý deterministický ráz našeho jednání, který může působit i na přírodní skutečnosti.“ (s. 13) V poznámce přitom odkazuje k Finkovu tvrzení: „...svobodný čin se dokládá rovněž smyslovými skutky, zpředměťňuje se a zhmotňuje ve výtvorech práce.“ Myšlenka o skrytém deterministickém rázu našeho jednání z Finkovy teze nevyplývá, a sama o sobě je dosti nejasná.

O vyjasnění prosím v případě tvrzení „Vztah člověka a světa, tak, jak o něm čteme, se pojmově nesnadno určuje, byť je absence pojmů vcelku nepodstatná.“ (s. 10) Fink sám v pasáži, k níž text patrně odkazuje (*Hra jako symbol světa*, s. 38), pouze připisuje absenci „kosmologických“ pojmů převážně teologickému charakteru západní metafyziky.

Kritické výhrady však nemají zastřít, že je práce výsledkem důkladného studia textů a že autorka své téma dobře promyslela. Práci proto doporučuji k obhajobě a – při zohlednění jejích slabin – navrhuji hodnocení *velmi dobře*.

30. 8. 2022

Mgr. Richard Zika, Ph.D.